

[Fr. Andersen (Holbæk A.)]

saaledes som den nu foreligger. Jeg tror ikke, der i denne Sag er Tale om et Enten—Eller, men jeg tror, der er et Baade—Og. Jeg for mit Vedkommende lægger naturligvis — paa samme Maade som mit Parti altid har gjort det, og saaledes som det i Virkeligheden maa siges at være i Arbejdernes, Statens og Kommunernes Interesse — Hovedvægten paa, at det Middel, hvormed man først skal prøve paa at bekæmpe Arbejdsløsheden, skal være Arbejde. Arbejde er det bedste, det først fornødne. Men jeg tror paa den anden Side ikke, man vil kunne skaffe Arbejde i et saadant Omfang, at det ikke bliver nødvendigt at yde Understøttelse. Men, som sagt, det, det gælder om, er, at man saa stærkt og saa enigt som muligt i Erkendelsen af, at det er et Samfundsansiggende, sætter ind paa at skabe saa meget Arbejde som paa nogen Maade muligt, saaledes at Antallet af dem, der maa være henvist til Understøttelse, bliver det ringest mulige.

Det er det, der tilsigtes med det Forslag, mit Parti har fremsat, og som nu er til Behandling, og jeg tror at kunne sige, at dette Forslags Indhold ret nøje vil dække de fælles Synspunkter, der har givet sig Udtryk i Forhandlingerne indenfor Kommunalbestyrelserne Landet over. Jeg tror ogsaa, jeg tør sige, at naar vi gaar dette Forslag igennem, er dets Indhold i alt væsentligt i Samklang med, hvad Købstædernes Fællesorgan Købstadforeningen har fremsat overfor den højtærede Regering. Det, som Forslagsstillerne mener at maatte kræve, er, at Staten virksomt og positivt deltager i Bestræbelserne for at bekæmpe Arbejdsløsheden og mildne dens Følger, og gør det ved at iværksætte Arbejder. Vi har i Øjeblikket i vort lille Land 50 000—60 000 arbejdsløse, og ved den før nævnte Lejlighed, ved Behandlingen af Forslaget om Krisehjælp til de arbejdsløse den 19. Oktober, udtalte den højtærede Indenrigsminister, at der var ca. 20 000, som ikke mere havde Adgang til Understøttelse, og den ekstraordinære Hjælp for et Aar beregnede han til et Beløb af ca. 20 Mill. Kr. Det er altsaa Stillingen. I en saadan Situation kan Staten ikke overlade Arbejdsløshedsspørgsmaalet alene til Kommunernes Formaaen. Gør man det, vil Følgen for det første blive den, at man ikke kan gøre, hvad der bør gøres i den triste Situation, men det, at man prøver paa at lægge det over paa Kommunerne,

vil i Virkeligheden sige, at man undergraver og ødelægger Kommunernes Økonomi.

Nu ved jeg ganske vist, at den ærede Indenrigsminister ved samme Lejlighed, altsaa den 19. Oktober, sagde, at man rundt omkring i Kommunerne siden omkring 1. Juli 1927 havde været vidende om, hvordan Stillingen vilde blive pr. 1. Oktober i Aar, og altsaa havde kunnet indrette sig derpaa. Jeg tror, at hverken den højtærede Minister eller andre vil have nogen Ret til at sige, at Kommunerne ikke har *villet*, saa godt som de nu en Gang kunde gøre det, indrette sig paa Stillingen, som den blev den 1. Oktober, men, som flere Gange sagt, Kommunerne *kan* det ikke. Jeg maa ogsaa bede bemærket, at de kommunale Budgetter jo er lagt lang Tid forud, og alle, der har deltaget i det kommunale Arbejde i disse Aar, ved, at Vanskeligheder paa forskellige Omraader i ikke ringe Grad gør sig gældende ogsaa indenfor Kommunerne. Dette bevirker, at man, hver Gang man er i Færd med at forberede sit Budget for det kommende Aar, maa sætte til Side alle de Spørgsmaal, som paa nogen Maade kan sættes til Side, alt sammen, for at man ikke skal komme til at paavirke Skatteudskrivningen stærkere end højst fornødent. Naar dette er Tilfældet, hvad jeg ikke tror lader sig bestride, er det ogsaa ganske afgjort, at Kommunerne ikke paa nogen Maade har saadanne Midler i Behold, at de kan magte den Situation, der er skabt her i Landet fra den 1. Oktober.

Jeg vil ogsaa gerne sige, at de af den højtærede Indenrigsminister fremskaffede Oplysninger fra Kommunerne af ny Dato, der er tilstillet et Udvalg her paa Rigsdagen, et Udvalg, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, efter min Mening afgjort viser, at man i Kommunerne har en ærlig Villie, men ikke en tilsvarende Evne til at yde en virkelig Indsats til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

Jeg tror, at saadan som jeg her har skildret den, er Stillingen sagligt og objektivt set, og jeg nærer derfor ogsaa det Haab, at man fra alle Sider her i Salen vil kunne samles om at gennemføre det Forslag, som vi har fremsat, i alt Fald gaa ind i en Forhandling, saaledes at der snarest muligt kan komme et Resultat ud deraf. Jeg mener ogsaa, at dette Forslag er formet paa en saadan Maade, at det ikke skulde være vanskeligt fra nogen Side at give det Tilslutning. Det er formet saadan, at det paa den ene Side byder